

Số: 5200/KH-SYT

Đông Nai, ngày 01 tháng 8 năm 2022

KẾ HOẠCH

Trợ giúp người khuyết tật; trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng của ngành y tế giai đoạn 2022 - 2030

CĂN CỨ PHÁP LÝ

Căn cứ Quyết định số 4485/QĐ-BYT ngày 20 tháng 9 năm 2021 của Bộ Y tế về phê duyệt Kế hoạch triển khai thực hiện Quyết định số 1929/QĐ-TTg ngày 25/11/2020 của Thủ tướng chính phủ về việc phê duyệt Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021 - 2030;

Căn cứ Quyết định số 1190/QĐ-TTg ngày 05 tháng 8 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình trợ giúp người khuyết tật giai đoạn 2021 - 2030;

Căn cứ Kế hoạch số 818/KH-UBND ngày 22 tháng 01 năm 2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai về việc trợ giúp người khuyết tật trên địa bàn tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2021 - 2030;

Căn cứ Kế hoạch số 7429/KH-UBND ngày 01 tháng 7 năm 2021 của UBND tỉnh Đồng Nai về việc trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng trên địa bàn tỉnh Đồng Nai giai đoạn 2021 - 2030;

Sở Y tế tỉnh Đồng Nai xây dựng Kế hoạch trợ giúp người khuyết tật và trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng (ngành y tế) giai đoạn 2022 - 2030, cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

- Trợ giúp chăm sóc, phục hồi chức năng cho người khuyết tật, người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí hòa nhập cộng đồng, ổn định cuộc sống. Sàng lọc, phát hiện và hỗ trợ can thiệp, phòng ngừa người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí nhằm hạn chế tối đa phát sinh bệnh tật.

- Nâng cao chất lượng, hiệu quả trợ giúp người khuyết tật về sức khỏe, đời sống vật chất và tinh thần nhằm tạo điều kiện để người khuyết tật tham gia bình đẳng các hoạt động xã hội, phát huy khả năng của mình và hòa nhập cộng đồng.

2. Mục tiêu cụ thể

2.1. Giai đoạn 2022 - 2025

a) Hàng năm, có ít nhất 80% người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức khác nhau; 80% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ và được can thiệp sớm; 100% trẻ em tự kỷ nặng được điều trị, giáo dục, phục hồi chức năng và trợ giúp phù hợp tại các cơ sở phục hồi chức năng và trợ giúp xã hội.

b) Có 60% số người trầm cảm, trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí khác có nguy cơ cao bị tâm thần và người tâm thần được tư vấn, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng xã hội và sử dụng các dịch vụ công tác xã hội khác tại cộng đồng và các cơ sở chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, cơ sở y tế.

c) Hàng năm, 100% người khuyết tật được tiếp cận các dịch vụ y tế, dưới các hình thức khác nhau; 80% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm khuyết tật bẩm sinh, rối loạn phát triển và được can thiệp sớm các dạng khuyết tật; khoảng 2.000 trẻ em và người khuyết tật được phẫu thuật chỉnh hình, phục hồi chức năng và cung cấp dụng cụ trợ giúp phù hợp.

d) 100% cán bộ, nhân viên thuộc cơ quan trong lĩnh vực trợ giúp người khuyết tật được đào tạo kiến thức chuyên môn về trợ giúp người khuyết tật.

đ) Ít nhất 60% cán bộ, nhân viên y tế các tuyến trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cơ sở và cộng đồng được nâng cao năng lực thông qua tập huấn, đào tạo, đào tạo lại bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ.

2.2. Giai đoạn 2026 - 2030

a) Hàng năm khoảng 90% người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức khác nhau; 90% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ và được can thiệp sớm; 100% trẻ em tự kỷ nặng được điều trị, giáo dục, phục hồi chức năng và trợ giúp phù hợp tại các cơ sở phục hồi chức năng và trợ giúp xã hội.

b) Có 70% số người trầm cảm, trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí khác có nguy cơ cao bị tâm thần và người tâm thần được tư vấn, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng xã hội và sử dụng các dịch vụ công tác xã hội khác tại cộng đồng và các cơ sở chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, cơ sở y tế.

c) Hàng năm, 100% người khuyết tật được tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức khác nhau; 100% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm khuyết tật bẩm sinh, rối loạn phát triển và được can thiệp sớm các

dạng khuyết tật; khoảng 2.500 trẻ em và người khuyết tật được phẫu thuật chỉnh hình, phục hồi chức năng và cung cấp dụng cụ trợ giúp phù hợp.

d) 100% cán bộ, nhân viên thuộc cơ quan trong lĩnh vực trợ giúp người khuyết tật được đào tạo kiến thức chuyên môn về trợ giúp người khuyết tật.

đ) Ít nhất 70% cán bộ, nhân viên y tế các tuyến trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cơ sở và cộng đồng được nâng cao năng lực thông qua tập huấn, đào tạo, đào tạo lại bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ.

II. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI VÀ THỜI GIAN TRIỂN KHAI

1. Đối tượng

- Người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí theo quy định tại kế hoạch này là những người có vấn đề sức khỏe tâm thần, gồm: tâm thần phân liệt; chứng động kinh, tổn thương não, chậm phát triển trí tuệ, nghiện chất kích thích; rối loạn phổ tự kỷ, rối loạn tăng động giảm chú ý; người bị rối loạn stress sau sang chấn tâm lý, là nạn nhân của sự xâm hại, của bạo lực gia đình và học đường; người khuyết tật dạng tâm thần kinh, tâm thần khác.

- Người khuyết tật.

2. Phạm vi

Kế hoạch được triển khai trên địa bàn toàn tỉnh Đồng Nai.

3. Thời gian triển khai: Từ năm 2022-2030.

III. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện tốt công tác phối hợp liên ngành

- Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp giữa các cấp, các sở, ban, ngành và các đơn vị liên quan trong triển khai thực hiện các mục tiêu của Kế hoạch.

- Huy động sự tham gia của gia đình, cộng đồng, xã hội vào công tác chăm sóc, trợ giúp, trị liệu và phục hồi chức năng cho người khuyết tật, người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trong cộng đồng để thực hiện các mục tiêu của Kế hoạch.

2. Tăng cường hệ thống cung cấp dịch vụ cung cấp dịch vụ chuyên môn kỹ thuật y tế, nâng cao năng lực chuyên môn.

- Đầu tư, nâng cấp trang thiết bị, cơ sở vật chất và nhân lực cho các đơn vị chuyên môn. Phát triển đội ngũ cán bộ chuyên trách, cộng tác viên y tế về phục hồi chức năng tại cộng đồng.

- Tăng cường các biện pháp bảo đảm cho người khuyết tật, người tâm thần, trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí được tiếp cận các dịch vụ y tế tại các cơ sở khám, chữa bệnh; được hưởng các dịch vụ y tế chất lượng cao.

- Xây dựng và áp dụng các chính sách ưu tiên, ưu đãi đối với người khuyết tật, người tâm thần về sử dụng dịch vụ y tế tại các cơ sở khám, chữa bệnh.

- Xây dựng, triển khai, cung cấp các dịch vụ y tế nhằm phát hiện sớm trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí và có kế hoạch can thiệp sớm để ngăn ngừa tâm thần.

- Xây dựng, triển khai, cung cấp dịch vụ y tế nhằm giảm thiểu và phòng ngừa khuyết tật; các dịch vụ phát hiện sớm, can thiệp sớm khuyết tật ở các trẻ trước sinh, trẻ sơ sinh và trẻ dưới 06 tuổi. Đảm bảo các cơ sở y tế của Nhà nước triển khai việc phát hiện sớm, can thiệp sớm trong thời kỳ bà mẹ mang thai và sàng lọc khuyết tật sau sinh cho trẻ đến 06 tuổi.

- Tổ chức việc khám lâm sàng, mở ca theo dõi quản lý và hướng dẫn phục hồi chức năng cho người khuyết tật, tư vấn về chăm sóc sức khỏe ban đầu cho người rối nhiễu tâm trí, trẻ em tự kỷ ở các đơn vị, cơ sở khám chữa bệnh có chức năng.

- Triển khai thực hiện chương trình phẫu thuật chỉnh hình, phục hồi chức năng, cung cấp dịch vụ trợ giúp người khuyết tật.

- Mở các lớp đào tạo, bồi dưỡng hoặc cử cán bộ tham gia các lớp đào tạo, bồi dưỡng năng lực chuyên môn đối với y tế chuyên ngành phục hồi chức năng (vật lý trị liệu, hoạt động trị liệu, ngôn ngữ trị liệu...), các kỹ năng phát hiện sớm, can thiệp sớm cho người khuyết tật và chuyên ngành chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Triển khai bệnh viện cấp tỉnh và cấp huyện có khoa phục hồi chức năng hoặc có y, bác sĩ chuyên khoa về phục hồi chức năng.

- Tổ chức thực hiện tốt công tác trợ giúp, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các xã, phường, thị trấn dựa vào cộng đồng.

- Thành lập Bệnh viện/trung tâm phục hồi chức năng tuyến tỉnh, củng cố các đơn vị phục hồi chức năng tại các bệnh viện, trung tâm y tế tuyến tỉnh, huyện và tăng cường nhân viên y tế chuyên trách phục hồi chức năng tại trạm y tế cơ sở.

- Triển khai chương trình phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng, tăng cường trang thiết bị và dụng cụ luyện tập phục hồi chức năng cho các cơ sở phục hồi chức năng.

- Các cơ sở khám, chữa bệnh có chức năng tổ chức lồng ghép khám bệnh, điều trị tâm thần và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; tiếp nhận điều trị theo chẩn đoán và bệnh án từ bệnh viện Tâm thần Trung ương 2 và tuyến trên gửi về.

- Tiếp tục phối hợp với Hội trợ giúp Người khuyết tật Việt Nam (gọi tắt là VNAH) tập huấn hướng dẫn sử dụng và cập nhật phần mềm quản lý người khuyết tật.

3. Về truyền thông

- Đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, truyền thông đa dạng, linh hoạt trên các phương tiện truyền thông đại chúng, mạng xã hội.

- Tuyên truyền, tư vấn về các dịch vụ phục hồi chức năng cho người khuyết tật, người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Duy trì, cập nhật tin tức và các nội dung truyền thông trên cổng thông tin điện tử của Bộ Y tế, UBND tỉnh, các sở, ban, ngành.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Từ nguồn ngân sách địa phương theo phân cấp của pháp luật về ngân sách nhà nước trong ngân sách hàng năm của Sở; lồng ghép trong chương trình Y tế - Dân số, đề án liên quan khác nếu có.

2. Từ nguồn vận động góp, hỗ trợ hợp pháp của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trong và ngoài tỉnh; nguồn hỗ trợ của các tổ chức phi chính phủ.

3. Các đơn vị trực thuộc căn cứ nhiệm vụ, xây dựng Kế hoạch và lập dự toán kinh phí trình Sở Y tế phê duyệt hàng năm để triển khai thực hiện Kế hoạch.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

- Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành và các địa phương triển khai thực hiện Kế hoạch; chỉ đạo các đơn vị trong ngành xây dựng kế hoạch hoạt động; hàng năm lập dự toán kinh phí thực hiện.

- Tham mưu UBND tỉnh về việc đầu tư, nâng cấp trang thiết bị, cơ sở vật chất cho hoạt động phát hiện sớm, can thiệp sớm trong thời kỳ bà mẹ mang thai, sàng lọc khuyết tật sau sinh cho trẻ đến 06 tuổi; phục hồi chức năng cho người khuyết tật và người tâm thần.

- Phối hợp với các sở, ngành, đơn vị liên quan kiểm tra, đánh giá tiến độ thực hiện Kế hoạch.

2. Các Bệnh viện đa khoa, chuyên khoa tuyến tỉnh, các bệnh viện đa khoa khu vực.

- Căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ của đơn vị, hàng năm xây dựng kế hoạch, lập dự toán kinh phí để triển khai thực hiện kế hoạch trình Sở Y tế phê duyệt.

- Tham mưu Sở Y tế triển khai các nội dung của kế hoạch.

- Tham mưu Sở Y tế về việc đầu tư nâng cấp trang thiết bị, cơ sở vật chất cho hoạt động phát hiện sớm, can thiệp sớm trong thời kỳ bà mẹ mang thai, sàng lọc khuyết tật sau sinh cho trẻ đến 06 tuổi; phục hồi chức năng cho người khuyết tật và người tâm thần.

3. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật

- Căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ của đơn vị, hàng năm xây dựng kế hoạch, lập dự toán kinh phí để triển khai thực hiện kế hoạch trình Sở Y tế phê duyệt.

- Làm đầu mối tuyến tính trong việc khám sàng lọc, quản lý, điều trị, phục hồi chức năng cho người khuyết tật, người bệnh tâm thần tại cộng đồng.

4. Trung tâm Y tế các huyện, thành phố

- Xây dựng kế hoạch hoạt động hàng năm và tổ chức triển khai thực hiện các mục tiêu của Kế hoạch trên địa bàn.

- Trung tâm Y tế tuyến huyện (có chức năng) tham mưu Sở Y tế về việc đầu tư nâng cấp trang thiết bị, cơ sở vật chất cho hoạt động phát hiện sớm, can thiệp sớm trong thời kỳ bà mẹ mang thai, sàng lọc khuyết tật sau sinh cho trẻ đến 06 tuổi; phục hồi chức năng cho người khuyết tật và người tâm thần.

- Làm đầu mối trên địa bàn huyện, thành phố trong việc khám sàng lọc, quản lý, điều trị, phục hồi chức năng cho người bệnh tâm thần tại cộng đồng.

- Thực hiện báo cáo theo quy định.

Trên đây là Kế hoạch trợ giúp người khuyết tật và trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng (ngành y tế) giai đoạn 2022 - 2030. Đề nghị các đơn vị tổ chức thực hiện và định kỳ báo cáo về Sở Y tế trước ngày 10 tháng 12 hàng năm./.

Nơi nhận:

- UBND (để báo cáo);
- BGĐ Sở Y tế;
- Các phòng chức năng Sở Y tế;
- Các BV ĐK, CK tuyến tính;
- Các Bệnh viện đa khoa khu vực;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật;
- TTYT các huyện, thành phố;
- Lưu: VT, NV.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lê Quang Trung

